

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa P. Spółki Akcyjnej w L.
przeciwko G. K. , Z. K., R. Ź.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lutego 2014 r.,
skarg kasacyjnych pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ś.
z dnia 27 maja 2013 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanych G. K., Z. K. i R. Ź. na rzecz
Przedsiębiorstwa [...] P. Spółki Akcyjnej w L. kwoty po 1.200 zł
(jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwani: G. K., Z. K. i R. Ź. wnieśli identycznej treści skargi kasacyjne od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 27 maja 2013 r., w sprawie VII Pa (...).

Skarżący zarzucili rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 840 § 2 pkt 2 k.p.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie w okolicznościach, gdy przesłanki w tym przepisie wskazane nie wystąpiły w stanie faktycznym sprawy oraz naruszenie prawa materialnego, tj. art. 87 § 1 k.p., przez błędną wykładnię pojęcia „potrącenie”

i uznanie za takie zatrzymania przez pracodawcę części kwoty orzeczonej na rzecz pracownika tytułem wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń, podczas gdy potrącenie oznacza w kontekście powołanej normy przekazanie części wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń przez pracodawcę, zgodnie z obowiązującymi przepisami, stosownym organom państwowym.

Wnioski o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania do rozpoznania umotywowane zostały ich oczywistą zasadnością „z uwagi na to, że powód nie wykazał w pozwie, ani w toku całego postępowania, aby niewypłaconą część zasądzzonego wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń, co do której pozwany słusznie prowadził egzekucję, potrącił tytułem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie społeczne. Powód bezspornie wykazał, że taką część wynagrodzenia potrącił i zatrzymał, lecz nie wykazał, aby potrącił ją zgodnie z przepisami prawa na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie społeczne. Powód bowiem w żaden sposób nie udowodnił faktu przekazania tych kwot Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, czy też właściwemu Naczelnikowi Urzędu Skarbowego. Biorąc zaś pod uwagę orzecznictwo sądowe, jak choćby powoływane orzeczenie przez Sąd I i II instancji, Sąd Najwyższy wyraźnie podkreślił, że zasądzone wynagrodzenie za pracę obejmuje również należną zaliczkę na podatek dochodowy, jak i składki na ubezpieczenie społeczne i że wierzycielem co do całości wynagrodzenia zawsze jest pracownik, również i co do tej części, która obejmuje rzeczoną zaliczkę i składki. Skoro więc pracodawca nie wykazał, aby wykonał obowiązek potrącenia tj. przekazania tej zaliczki i składek wskazanym powyżej organom, nie miał prawa sprzeciwić się prowadzonej przez pozwanego pracownika egzekucji. Również i prowadzący postępowanie egzekucyjne Komornik Sądowy nie był władny do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, a tym samym do przekazania wyegzekwowanego świadczenia, jeszcze przed wydaniem stosownego postanowienia o zabezpieczeniu, do depozytu sądowego, nie wykonując tym samym orzeczenia sądowego. Tytuł wykonawczy nie zawierał żadnych ograniczeń i obejmował kwotowo również tą część, której pozwany domagał się wyegzekwowania. W sposób oczywisty więc w stanie faktycznym sprawy nie zaszły żadne przesłanki do tego, aby można było zastosować art. 840 par. 2 pkt. 2 kpc.”.

W odpowiedzi na skargi strona powodowa - P. S.A. w L. wniosła o wydanie postanowienia o odmowie ich przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o ich oddalenie i zasądzenie od pozwanych na rzecz strony powodowe kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Odnosząc się do kwestii oczywistej zasadności skargi, na którą powołują się skarżący, trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego że przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPIUS 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Nie sposób podzielić stanowiska skarżących co do oczywistej zasadności ich skarg kasacyjnych. Przede wszystkim złożone w niniejszym postępowaniu przez stronę powodową pisma (załączniki do pozwów), skierowane do pozwanych (uznane za dowód w sprawie), które powołują się na potrącenia „dokonane zgodnie z - ustawą z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307 ze zm.) - ustawą z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) – ustawą z 27.08.2004 r. o

świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.)”, nie wykluczają stwierdzenia, że chodzi w nich pobór tych należności w rozumieniu powyższych ustaw, w czym mieści się ich obliczenie, pobranie i przekazanie do urzędu skarbowego (art. 31 i 38 o podatku dochodowym od osób fizycznych) i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 85 ust. 1 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Takie rozumienie tego zwrotu przyjął Sąd drugiej instancji, skoro powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu uchwały z dnia 20 września 1990 r., III PZP 14/90 (OSNCP 1991 r. z. 2-3, poz. 29), zgodnie z którym pracodawca, który zgodnie z prawem podatkowym dokonuje pobrania podatku i odprowadza go do Skarbu Państwa w tej części, w jakiej to czyni, zostaje zwolniony z długu wobec pracownika, bo realizuje go na rzecz Państwa.

Po drugie, wątpliwości co do faktu przekazania przez stronę powodową zaliczki na podatek dochodowy do urzędu skarbowego oraz składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (po ich potrąceniu z wynagrodzenia zasądzonego wyrokiem sądu) nie mieli również skarżący, skoro okoliczność ta nie stanowiła przedmiotu sporu w niniejszym postępowaniu, które koncentrowało się na ustaleniu, czy kwoty zasądzone na rzecz pozwanych wyrokiem sądu były kwotami „brutto” czy „netto”. Innymi słowy, pozwani nie kwestionowali wypełnienia przez pracodawcę (płatnika) jego ustawowych obowiązków związanych z poborem należności podatkowych i składek. W związku z tym okoliczność ta nie wymagała przeprowadzenia dowodu (art. 230 k.p. w związku z art. 229 k.p.c.).

W rezultacie więc, uznanie, że P. S.A. w L. zwolnione zostało z długu względem pozwanych, wynikało z pobrania składek i podatku zgodnie z art. 87 § 1 k.p. oraz odprowadzenia tych należności do właściwych organów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2005 r., I PK 241/04, OSNP 2006 nr 1-2, poz. 14; uchwałę z dnia 7 sierpnia 2001 r., III ZP 13/01, OSNAPiUS 2002 nr 2, poz. 35 oraz z dnia 25 września 2005 r., II PK 23/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 237). Za trafne w konsekwencji uznać należy stanowisko, że nastąpiło wygaśnięcie zobowiązania objętego prawomocnym wyrokiem w omawianej części, co uzasadniało zastosowanie w niniejszej sprawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Na koniec zaś dodać należy, że w przedmiotowych skargach kasacyjnych unika się zajęcia jednoznacznego stanowiska co do tego, czy strona powodowa w istocie nie odprowadziła spornych należności na rzecz urzędu skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Daje to podstawę do stwierdzenia, że skarżący nie dopełnili obowiązku wynikającego z aktualnej treści art. 3 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, strony i uczestnicy postępowania są między innymi obowiązani dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, co oznacza, że w skardze kasacyjnej nie można posługiwać się celowo użytymi niedopowiedzeniami co do faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, aby uniknąć potwierdzenia, iż były one bezsporne od samego początku postępowania.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy, na mocy art. 398⁹ k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 6 pkt 5 w związku z § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).